

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

D260296370

Bijlage(n)

Bijgevoegd: Ja

Datum 2 juni 2026
Onderwerp Collegebesluit vaststellen Handboek
Nijmegen Toegankelijk

Geachte leden van de raad,

Sinds 2016 heeft gemeente Nijmegen een Handboek Nijmegen Toegankelijk. In de brieven aan de raad van 14 mei 2024 over toegankelijkheid is reeds aangekondigd dat we de richtlijnen en normen in het Handboek Nijmegen Toegankelijk (hierna: 'handboek') gaan aanvullen en aanscherpen waar nodig. Het nieuwe Handboek Nijmegen Toegankelijk 2026 is nu door het college vastgesteld en middels deze brief informeren wij de raad hierover.

Waarom was het nodig om een nieuw Handboek vast te stellen?

Sinds 2016 heeft gemeente Nijmegen een Handboek Nijmegen Toegankelijk. Het Handboek uit 2016 was toe aan een actualisatie. De afgelopen jaren heeft de gemeenteraad op verschillende momenten middels moties en amendementen kenbaar gemaakt meer aandacht te willen zien voor toegankelijkheid. In 2023 heeft de raad unaniem de motie 'Design for all overal' aangenomen. Hierbij is ook een verwijzing gemaakt naar het VN-verdrag Handicap. Tevens heeft de raad de motie 'Ontwerpen voor iedereen als leidend principe opgenomen'. Dat was in het kader van de evaluatie Toegankelijkheid openbare ruimte 2019-2021, die in december 2022 met de gemeenteraad is gedeeld.

Concrete aanleiding voor het vernieuwen van het handboek was het onderzoek naar toegankelijkheid, dat in het voorjaar van 2024 is uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat het op onderdelen verouderd is. Door nieuwe inzichten en meer aandacht voor toegankelijkheid en inclusie in het bredere maatschappelijke debat waren op diverse punten aanscherpingen nodig. Bijvoorbeeld ten aanzien van breedte van trottoirs, contrast, geleidelijnen, markeringen op trappen. We zien dit ook terug bij het CROW, dat recent ook een nieuwe landelijke leidraad toegankelijkheid heeft uitgebracht.

In de tussentijd is toegankelijkheid ook als leidend principe opgenomen in de Omgevingsvisie 'De Nabije Stad 2050', door een unaniem door de raad aangenomen amendement. Het laat dus zien dat er op het gebied van toegankelijkheid nog veel te winnen valt.

Hoe is de nieuwe versie tot stand gekomen?

Voor de totstandkoming van het nieuwe Handboek Nijmegen Toegankelijk is een intensief traject doorlopen in samenwerking met het Zelfregiecentrum Nijmegen (ZRCN). Het ZRCN is op projectniveau vaak betrokken en brengt ervaringsdeskundigheid in. Ook bij de actualisatie van het Handboek hebben zij hun kennis en ervaringsdeskundigheid ingebracht, net als overigens bij de vorige versie van het Handboek in 2016.

Naast deze inbreng is het concept Handboek ook voorgelegd voor advies aan de Seniorenraad en de Adviescommissie JMG. Hun adviezen en de reacties daarop van het college zijn bijgevoegd bij deze brief.

Wat zijn de belangrijkste veranderingen in het nieuwe Handboek ten opzichte van de vorige versie?

Over het algemeen is de definitie van toegankelijkheid en de toepassing van het Handboek wat breder ingestoken. Er is meer aandacht voor diversiteit in handicaps en voor behoeften van ouderen, die in sommige gevallen een optelsom aan meerdere beperkingen hebben.

Qua opbouw van het Handboek is meer structuur aangebracht. De algemene normentabel is verwijderd. Alle normen zijn onderverdeeld in de onderdelen van de openbare ruimte, zodat alle richtlijnen per onderdeel op één plek te vinden zijn. Per specifiek onderdeel is er een tabel met richtlijnen voor kwaliteitsniveau basis en voor kwaliteitsniveau hoog.

Er zijn ook nieuwe normen toegevoegd voor onderdelen die eerder niet voorkwamen, namelijk: fietsoversteeklocaties, fietsparkeervoorzieningen, valbeveiliging bij hoogteverschillen, korte trappen en op- en afstapjes, bushaltes, speelplaatsen, route- en reisinformatie, verlichting, tijdelijke situaties en laadinfrastructuur. Verder zijn normen aangescherpt en verduidelijkt waar dat nodig was.

Tenslotte is een werkproces opgenomen dat in projecten gehanteerd dient te worden om een goede toegankelijkheid te borgen. Per projectfase wordt voorgeschreven welke stappen ondernomen moeten worden. Wanneer niet voldaan kan worden aan gestelde toegankelijkheidseisen, dient dit goed onderbouwd te worden. Ook hiervoor is een werkwijze opgenomen.

Vervolg

Met de richtlijnen en actuele normen uit het nieuwe Handboek geeft het college uitvoering aan moties en amendementen van de raad die vragen om meer aandacht voor toegankelijkheid. Met het nieuwe Handboek Nijmegen Toegankelijk beschikt Nijmegen weer over een actueel kader dat als inspiratie dient en waaraan getoetst kan worden of het ontwerp van een ruimtelijke ontwikkeling toegankelijk is. Het Handboek wordt eens per twee jaar tegen het licht gehouden en zo nodig geactualiseerd, en ieder jaar wordt een reflectie gehouden in hoeverre het handboek consequent en juist wordt toegepast in projecten. Indien dit tot aanpassingen leidt, zal het college de raad hierover informeren.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift

H.M.F. Bruls

gemeentesecretaris

burgemeester